

Első Hazai Energia-portfólió Nyrt.

Üzemzavari, válsághelyzeti és korlátozási intézkedési terv

Budapest, 2014. március

A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (GET) és az ahhoz kapcsolódó kormány és miniszteri rendeletek előírásainak figyelembe vételével az Első Hazai Energia-portfólió Nyrt. üzemzavari, válsághelyzeti és korlátozási intézkedési feladatainak ellátása érdekében az alábbi intézkedési tervet alkalmazza.

A jelen Intézkedési Tervben használt fogalmakat a GET, a Vhr., a vonatkozó más jogszabályok és szabályzatokban, különösen a szállítási rendszerirányító által előterjesztett és a Hivatal által jóváhagyott ÜKSZ –ben meghatározottak szerint kell érteni.

Földgázellátási üzemzavar

Földgázellátási zavarnak minősül minden olyan, a GET 97. §-ban meghatározott földgázellátási válsághelyzetet el nem érő mértékű, jellemzően területi (regionális) zavar, amely az elosztó- és szállító hálózat, valamint a földgáztároló üzembiztonságát, szabályozhatóságát vagy együttműködő képességét súlyosan veszélyezteti, és amely következtében az együttműködő földgázrendszer egyensúlya csak egyes felhasználók földgázvételezésének korlátozásával biztosítható.

A földgázellátási zavarra vonatkozó rendelkezések szerint kell eljárni a földgázellátási válsághelyzet kihirdetéséig minden olyan esemény esetén, amely legalább a fenti bekezdés szerinti feltételeknek megfelel.

Földgázellátási zavar esetén a rendszerhasználók az általuk megkötött szerződésekben foglalt jogoktól és kötelezettségektől függetlenül kötelesek a szállítási rendszerüzemeltető, valamint a földgázelosztó utasításait végrehajtani, és az ezáltal keletkező kárt - a szállítási rendszerirányító felróható magaratása kivételével - viselni.

Amennyiben bármely rendszerhasználó- így az Első Hazai Energia-portfólió Nyrt. is- tudomást szerez a felhasználói ellátásához szükséges saját földgázforrása bármilyen mértékű tartós - a kereskedelmi egyensúlyt veszélyeztető - kieséséről, köteles azt haladéktalanul szóban, és legkésőbb 24 órán belül írásban az esemény jellegének, a kiesés várható időtartamának és a kiesés mértékének megjelölésével bejelenteni a szállítási rendszerirányítónak.

A szállítási rendszerirányító a földgázellátási zavar miatt szükség esetén elrendelheti a felhasználók földgázvételezésének indokolt mértékű korlátozását. A korlátozás a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (Hivatal) által jóváhagyott korlátozási sorrendben és mértékben, a szükséges legkisebb felhasználói körben rendelhető el. A korlátozást a felhasználók kötelesek a szállítási rendszerirányító utasításának megfelelően végrehajtani.

Amennyiben a felhasználó ezen kötelezettségének nem tesz eleget, az a szállítási rendszerüzemeltető vagy földgázelosztó, amelynek az üzemeltetésében lévő hálózathoz a felhasználó csatlakozik, jogosult és köteles a korlátozás időtartamára a felhasználót a földgázellátásból műszakilag kizárni.

Amennyiben a korlátozás alá vont felhasználó földgázt vételez a korlátozott mennyiségek terhére, köteles az így vételezett földgáz-mennyiségnek megfelelő, a legutolsó nem

korlátozott gáznapon vételre felajánlott egyensúlyozó gáz legmagasabb árának az ötvenszeres értékében meghatározott pótdíjat a szállítási rendszerirányítónak megfizetni.

A szállítási rendszerirányító minden földgázellátási zavarból fakadó korlátozásról haladéktalanul, annak okairól legkésőbb a korlátozás feloldását követő 8 napon belül köteles a Hivatalt írásban tájékoztatni. A Hivatal minden elrendelt korlátozás esetében kivizsgálja, hogy a korlátozást a szállítási rendszerirányító indokoltan rendelte-e el. Ha a Hivatal megállapítja, hogy a szállítási rendszerirányító a korlátozást neki felróható okból indokolatlanul rendelte el, bírságot szabhat ki. A szállítási rendszerirányító köteles az indokolatlanul elrendelt korlátozás következtében a felhasználókat ért kárt megtéríteni.

Műszaki üzemzavar esetén a rendszerüzemeltető köteles a hiba megszüntetése iránt haladéktalanul intézkedni, ennek érdekében jogosult a szükséges intézkedéseket és az üzemzavar elhárításához szükséges cselekményeket külön engedély nélkül megtenni.

A földgázellátási zavarról vagy a műszaki üzemzavarról a rendszerüzemeltető köteles a felhasználók ellátásában részt vevő rendszerhasználókat, így az Első Hazai Energia-portfólió Nyrt.-t is - az üzletszabályzatban meghatározott módon - haladéktalanul értesíteni és folyamatosan tájékoztatni. A rendszerhasználónak nem minősülő felhasználót az ellátását biztosító rendszerhasználó tájékoztatja. Az Első Hazai Energia-portfólió Nyrt. a felhasználókat a zavarról vagy műszaki zavarról szóban és írásban (telefax vagy e-mail) is – haladéktalanul - tájékoztatja.

Ha a csatlakozóvezetéken és a felhasználói berendezésen a szállítási rendszerüzemeltető vagy a földgázelosztó veszélyhelyzetet észlel, vagy az egyéb módon tudomására jut, azonnal köteles annak elhárításáról gondoskodni. Ennek keretében jogosult a gázellátást mindaddig szüneteltetni, amíg a veszélyhelyzet fennáll. A gázmentesítési és gáz alá helyezési munkákat csak a szállítási rendszerüzemeltető, a földgázelosztó vagy megbízottja végezheti el.

A műszaki üzemzavar elhárítását követően a rendszerüzemeltető köteles a szállítást, az elosztást és a tárolást a lehető legrövidebb időn belül helyreállítani.

A rendszerüzemeltető a műszaki üzemzavar haladéktalan elhárítására alkalmas készenléti szolgálatot köteles biztosítani.

Földgázellátási válsághelyzet

Földgázellátási válsághelyzetnek minősül az az esemény, amely a személyeket, vagyontárgyaikat, a természetet, a környezetet vagy a felhasználók jelentős részének ellátását veszélyezteti. Földgázellátási válsághelyzetet a következő események válhatnak ki:

- a) a földgázellátás és földgázfelhasználás egyensúlya oly mértékben felbomlik, hogy azt a szokásos egyensúlytartási eszközökkel már nem lehet helyreállítani,
- b) a földgáz-felhasználási igények meghaladják a beszerzés lehetőségeit, illetve
- c) ezek közvetlen veszélye fenyeget.

A földgázellátási válsághelyzet két fokozatba sorolható:

- a) a földgázellátási válsághelyzet I. fokozata állapítható meg, ha a fenti események közvetlen veszélye fenyeget
- b) a földgázellátási válsághelyzet II. fokozata állapítható meg a fenti bekezdés szerinti események bekövetkezése esetén, ha a felhasználók földgázzal történő ellátása – az adott

időszakra vonatkozó átlagos fogyasztás mellett – nem tartható fenn, vagy fenntartható, de rövidebb ideig, mint amelyre a felhasználónak szüksége lenne.

A földgázellátási válsághelyzet fennállásáról és fokozatáról - a Hivatalnak a fokozatba sorolásra vonatkozó javaslatot is tartalmazó kezdeményezésére - , valamint megszűnéséről a miniszter határozatban dönt.

A szállítási rendszerirányító a földgázellátási válsághelyzet fennállásáról az azt megállapító miniszteri határozat közzétételétől számított 2 órán belül köteles a rendszerüzemeltetőket, valamint a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervét szóban és telefax útján értesíteni, amelyek további 2 órán belül kötelesek a velük szerződéses kapcsolatban álló rendszerhasználókat szóban és telefax útján tájékoztatni.

Az Első Hazai Energia-portfolió Nyrt. a felhasználókat a válsághelyzet fennállásáról szóban és írásban (telefax vagy e-mail) is – haladéktalanul - tájékoztatja.

Földgázellátási válsághelyzet bármely fokozata esetén - annak fennállásáig - a Kormány rendeletben szabályozhatja

a) a munkanapok és munkaszüneti napok, valamint az azokkal összefüggő munkavégzés rendjét,

b) az ügyfélforgalom előtt nyitva álló magánhelyiségek vagy közintézmények (különösen üzletek, ügyfélszolgálatok) nyitvatartási idejét,

c) az ügyfélforgalom előtt nyitva álló magánhelyiségek vagy közintézmények (különösen üzletek, ügyfélszolgálatok), továbbá irodaházak, valamint a költségvetési fenntartású intézmények legmagasabb felfűtési hőmérsékletét,

d) a földgázfelhasználás mérséklését szolgáló egyéb intézkedést,

e) a Magyarország területén termelt vagy készletezett földgáznak a Magyarország területén kívülre történő kiszállítására vonatkozó szerződéskötés feltételeit, a Magyarország területén történő átszállítás kivételével.

Földgázellátási válsághelyzet esetén

a) a biztonsági földgázkészletet a földgáz biztonsági készletezéséről szóló törvény (a továbbiakban: Fbkt.) és külön jogszabály rendelkezéseivel összhangban,

b) a biztonsági kőolaj- és kőolajtermék készletből földgázt-helyettesítő tüzelő- és fűtőolajat a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló törvény rendelkezéseivel összhangban lehet igénybe venni.

Földgázellátási válsághelyzet esetén a szállítási rendszerirányító elrendelheti a földgáznak a Magyarország területén az együttműködő földgázrendszeren keresztül történő átszállítására vonatkozó szerződések szerinti földgázmennyiség arányos csökkentését, amennyiben ezen szerződések szerinti beszállító a belföldi felhasználók ellátására vonatkozó szerződéseiből fakadó kötelezettségeit nem teljesíti vagy ha az átszállítandó mennyiséget a rendszerhasználó nem, vagy nem teljes egészében táplálja be a rendszerbe. A csökkentést a kieső forrás mértékéig kell végrehajtani.

Amennyiben a szállítási rendszerirányító rendelkezésére álló adatok, információk alapján nem állapítható meg egyértelműen, hogy melyik beszállító nem teljesíti szerződéses

kötelezettségeit, a szállítási rendszerirányító a Magyarország területén keresztül átszállításra kerülő valamennyi szerződés szerinti földgázmennyiséget arányosan csökkenti.

Az átszállítások arányos csökkentését a szállítási rendszerirányító a Hivatalnak haladéktalanul bejelenti. Amennyiben a Hivatal az intézkedés megalapozottságának vizsgálata érdekében szükségesnek tartja, hatósági ellenőrzést folytat le.

Az átszállításra kerülő földgázmennyiségek csökkentésének részletes szabályait az ÜKSZ határozza meg.

A válsághelyzeti intézkedésekből származó károkért az engedélyeseket, így az Első Hazai Energia-portfólió Nyrt.-t - a tőlük elvárható magatartás tanúsítása esetén - kártalanítási kötelezettség nem terheli.

A felhasználók tárgyilagos és szakszerű tájékoztatása érdekében a földgázellátási válsághelyzet esetére a Hivatal Válsághelyzeti Információs Irodát hoz létre és működtet.

Földgázellátási válsághelyzet I. fokozata esetén a felhasználók földgázvételezésének korlátozására a GET 96. § (4)- (6) bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.

Földgázellátási válsághelyzet I. fokozata esetén a Hivatal határozatban rendelkezik - az Fbkt. rendelkezéseinek megfelelően külön jogszabályban felszabadított - biztonsági földgázkészlet igénybeviteléről, valamint az igénybevitelre jogosult földgázkereskedőkről az Fbkt. és az annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok rendelkezéseivel összhangban.

Ha a földgázellátási válsághelyzet II. fokozata esetén a GET 97/C. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján a felhasználók ellátására vonatkozó szerződések teljesítése felfüggesztésre kerül, az Első Hazai Energia-portfólió Nyrt. mentesül a felhasználóval kötött szerződés e felfüggesztés miatti megszegésének jogkövetkezménye alól.

Földgázellátási válsághelyzet II. fokozata esetén - annak fennállásáig - a miniszter rendeletben szabályozhatja

- a)* a felhasználók ellátására vonatkozó szerződések teljesítésének felfüggesztését,
- b)* a felhasználók földgázellátásának korlátozását, különösen a korlátozás elrendelésének, fenntartásának és feloldásának feltételeit,
- c)* az engedélyesek jogait és kötelezettségeit,
- d)* a földgázellátáshoz kapcsolódó, a hatósági és a nem hatósági árak körébe tartozó valamennyi termék és szolgáltatás legmagasabb árát.

A földgázellátási válsághelyzet II. fokozata esetén a felszabadított földgáz biztonsági készletekkel a szállítási rendszerirányító rendelkezik.

A földgázellátási válsághelyzet II. fokozata esetén a földgázkereskedők, valamint a felhasználók - az ÜKSZ-ben meghatározott eljárás- és elszámolási rend szerint - kötelesek a rendelkezésükre álló földgázmennyiséget a szállítási rendszerirányító részére felajánlani.

A szállítási rendszerirányító a felszabadított földgáz biztonsági készletek és a földgázkereskedők, valamint a felhasználók által felajánlott rendelkezésre álló földgázmennyiségekkel történő gazdálkodás során köteles

a) a napi rendszeregyensúlyozás szempontjai mellett a földgázellátás közép- és hosszú távú fenntarthatóságának szempontjait is figyelembe venni,

b) törekedni arra, hogy a felajánlott földgázmennyiség elsősorban a felajánló földgázkereskedővel jogviszonyban álló felhasználók ellátását szolgálja.

A válsághelyzet II. fokozata esetén a földgázkereskedők kötelesek a Hivatalt folyamatosan tájékoztatni

a) új földgázforrás-beszerzési lehetőségeikről és a potenciális földgázforrás áráról,

b) az általuk ellátott felhasználóknak a válsághelyzet megszűnését követő 12 hónapban várható ellátásbiztonságáról, különös tekintettel a felajánlási kötelezettségükre.

Korlátozási besorolás készítése

A korlátozás végrehajthatósága érdekében, a felhasználókat korlátozható és nem korlátozható kategóriákba kell sorolni.

Az Első Hazai Energia-portfólió Nyrt. köteles a besorolásához szükséges adatokat a felhasználóval kapcsolatban álló földgázelosztó vagy a szállítási rendszerüzemeltető részére minden év június 30-áig megadni. A földgázelosztó és a szállítási rendszerüzemeltető minden év július 31-éig a rendszerhasználó adatszolgáltatása alapján köteles a működési területén lévő felhasználók teljesítményeinek korlátozási besorolását elvégezni és gázátadó állomásonkénti, valamint rendszerhasználónkénti csoportosításban, felhasználónkénti bontásban a korlátozási kategóriáknak megfelelően - az ÜKSZ-ben meghatározott formátumban - a szállítási rendszerirányítónak és az Első Hazai Energia-portfólió Nyrt.-nek megküldeni.

A szállítási rendszerirányító összeállítja az összesített korlátozási besorolást, amely gázátadónként tartalmazza a 100 m³/óra lekötött teljesítmény feletti felhasználók korlátozási besorolását felhasználónként, és a 100 m³/óra lekötött teljesítményt meg nem haladó felhasználókét összesítve. A korlátozási besorolásnak továbbá tartalmaznia kell az elvonható névleges földgáz-teljesítményeket (m³/óra) átadási pontonként, felhasználónként és korlátozási kategóriánként.

A szállítási rendszerirányító az összesített korlátozási besorolást véleményével együtt minden év augusztus 31-éig a Hivatalnak jóváhagyásra megküldi.

A határozatban jóváhagyott részletes korlátozási besorolás összefoglaló táblázatait a szállítási rendszerirányító és a Hivatal a határozat meghozatalának napján a honlapján közzéteszi.

A földgázteljesítmények korlátozási kategóriáit a földgázvételezés korlátozásáról, a földgáz biztonsági készlet felhasználásáról, valamint a földgázellátási válsághelyzet esetén szükséges egyéb intézkedésekről szóló 265/2009. (XII.1.) Korm. rendelet 12. §-a határozza meg.

Nem korlátozható kategóriába kell besorolni:

a) a rendszerüzemeltetők földgázteljesítményét a rendszerüzemeltetéshez szükséges mértékig,

b) a lakossági fogyasztók földgázteljesítményét,

c) a közellátást biztosító felhasználók földgázteljesítményét a közellátás biztosításához szükséges földgázvételezés mértékig,

d) azon felhasználók földgázteljesítményét, amelyek földgázvételezésének korlátozása az emberi életet vagy egészséget, továbbá a környezetet súlyosan veszélyeztető anyagnak a szabadba kerülését eredményezné a veszélyeztetettség elkerüléséhez szükséges földgázvételezés mértékéig, amennyiben a földgázteljesítmény - szerződésben meghatározott hőmérséklet alatt történő - elvonása esetén a káros anyagok környezetbe jutása valószínűsíthető,

e) a természetes személyek életvitelszerű tartózkodására szolgáló intézmények, különösen bentlakásos intézmény, kollégium, munkavállalói szálláshely fűtési célra lekötött földgázteljesítményét,

f) járóbeteg-, illetve fekvőbeteg-szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatók fűtési célra lekötött földgázteljesítményét,

g) lakossági célú alapszolgáltatásokat biztosító szervezetek földgázteljesítményét, a lakossági célú tevékenység fenntartását biztosító mértékig, ideértve a gyógyszerészeti államigazgatási szerv engedélyével üzemeltetett gyógyszerraktárt a gyógyszer minőségének megőrzését biztosító mértékig,

h) a folyékony tüzelőanyag tartalékolására nem kötelezett erőművek, fűtőművek és kapcsolt villamosenergia-termelők lakossági távfűtési célra felhasznált földgázteljesítményét,

i) a lakossági fogyasztó és a közellátást biztosító felhasználó részére távhőt biztosító engedélyesek földgázteljesítményét az ezek ellátásához szükséges földgázvételezés mértékéig, ha a távhőt biztosító engedélyesnek nem áll módjában más tüzelőanyagra átváltani.

A fenti *d)* pont szerinti felhasználó, amelynek a veszélyeztetettség elkerüléséhez szükséges földgázteljesítménye nem a nem korlátozható kategóriába került besorolásra, köteles a Hivatalnál kezdeményezni a nem korlátozható kategóriába sorolást.

A szállítási rendszerirányító a korlátozási besorolásban - a felhasználó szállítási rendszerirányító részére benyújtott egyedi kérelmére - az egyes korlátozási kategóriákban meghatározott, a korlátozás végrehajtására rendelkezésre álló időtartam maximális tartamát a 265/2009. (XII.1.) Korm. rendeletben meghatározottaktól eltérően - de legfeljebb 72 órás időtartamban - is megállapíthatja, ha a korlátozás a 265/2009. (XII.1.) Korm. rendelet szerinti időtartamban történő végrehajtása helyrehozhatatlan technológiai károkozással, környezetszennyezéssel, illetve környezetveszélyeztetéssel járna.

A felhasználóval kötött szerződésnek a GET Vhr.-ben rögzítetteken túlmenően tartalmaznia kell:

a) a szerződött teljesítményt korlátozási kategóriánként, azok visszaadásának kötelezettségét és módját,

b) a korlátozás esetén alkalmazandó felhasználói önkorlátozás kötelezettségét,

c) a csatlakozó rendszerüzemeltető engedélyes beavatkozásának lehetőségét és a végrehajtás módját, beleértve a célvezetéken ellátott felhasználó földgázteljesítményének korlátozását is, valamint

d) azon felhasználók esetében, amelyek földgázvételezésének korlátozása az emberi életet vagy egészséget, továbbá a környezetet súlyosan veszélyeztető anyagnak a szabadba kerülését eredményezné, azt a hőmérsékleti határértéket, amely alatt a káros anyagok környezetbe jutása valószínűsíthető, valamint

e) a felhasználó adatváltozás-bejelentésre vonatkozó kötelezettségét.

Korlátozás

A felhasználói korlátozást a GET 96. § (4) bekezdése alapján a szállítási rendszerirányító rendeli el és irányítja a Hivatal egyidejű tájékoztatása mellett, egyben szükség esetén javaslatot tesz további intézkedések megtételére.

A korlátozás a 265/2009. (XII.1.) Korm. rendeletben meghatározott valamely korlátozási kategóriába tartozó összes földgázteljesítményre, vagy annak százalékban meghatározott hányadára - a kategóriák növekvő sorrendjében - rendelhető el.

A korlátozás elrendelésére sor kerülhet a gáznapot megelőzően és a gáznap közben is.

A korlátozás elrendelése történhet szóban vagy írásban. A szóbeli elrendelését a szállítási rendszerirányító köteles 1 munkanapon belül írásban megerősíteni a szállítási rendszerüzemeltető és a földgázelosztó felé. A korlátozás elrendelésétől számított 30 percen belül a szállítási rendszerüzemeltető és a földgázelosztó köteles szóban vagy írásban értesíteni az általuk kiszolgált korlátozandó rendszerhasználókat, megjelölve a korlátozási kategória százalékos arányát. A szóbeli elrendelést a szállítási rendszerüzemeltető és a földgázelosztó köteles 1 munkanapon belül írásban megerősíteni.

A 265/2009. (XII.1.) Korm. rendelet szerinti I-IV. pont szerinti kategóriába sorolt felhasználókat a velük jogviszonyban álló rendszerhasználó a rájuk vonatkozó korlátozás elrendeléséről haladéktalanul szóban és telefax útján értesíti.

A 265/2009. (XII.1.) Korm. rendelet szerinti V-VII. pont szerinti kategóriákba sorolt felhasználókat a korlátozás elrendeléséről a szállítási rendszerirányító a nemzeti hírvégnyökség útján is értesíti.

A korlátozás elrendelésekor a rendszerhasználó köteles a nem korlátozott felhasználók tervezett vételezésének megfelelő forrásokat biztosítani.

A gáznap közben korlátozott felhasználókat ellátó és saját jogon szállítató rendszerhasználók a földgázszállító rendszeri forrásponthoz betáplálásukat nem csökkenthetik, csak a szállítási rendszerirányító utasításának megfelelően. A rendszerhasználó köteles a korlátozott kiadási oldallal egyensúlyos betáplálás felett a betáplálási pontokon a lehetséges összes forrását opcióként vagy kapacitás független rugalmassági eszközként a szállítási rendszerüzemeltetőnek felajánlani.

Ha a felhasználót a korlátozás során a földgázellátásból részlegesen vagy teljes mértékben kizárták, a részére a betáplálási pontokon szerződés szerint rendelkezésre álló és a korlátozás életbe léptetésekor nominált földgázmennyiséget a szállítási rendszerirányító a korlátozás időtartama alatt, a szükséges mértékben, kiegyensúlyozó földgázként jogosult átvenni. Az így átvett földgázmennyiség igénybevitelére és elszámolására vonatkozó szabályokat az ÜKSZ határozza meg.

Ha a GET 97/C. § (1) bekezdése szerinti rendeletben a földgázellátáshoz kapcsolódó, a hatósági és a nem hatósági árak körébe tartozó valamennyi termék és szolgáltatás legmagasabb ára nem kerül meghatározásra, a GET 97/C. § (3) bekezdése alapján a szállítási rendszerirányítónak felajánlott földgáz eladási ára a beszerzési áron kívül legfeljebb a keletkezett indokolt költségeket tartalmazhatja.

A szállítási rendszerüzemeltető és földgázelosztó a korlátozás végrehajtását a felhasználó vételezési pontjánál a mérőóra távleolvasása vagy helyszíni leolvasás alkalmazásával ellenőrzik.

Abban az esetben, ha az ellenőrzés során a korlátozási utasítás végrehajtásának vonatkozásában mulasztás állapítható meg, a rendszerüzemeltető jogosult a rendszerhasználó vételezését megszakítani.

Amennyiben a földgázvételezés elrendelt korlátozását a felhasználó nem hajtja végre, az érintett szállítási rendszerüzemeltető vagy földgázelosztó köteles az érintett felhasználót az elzáró szerelvény zárt állapotában történő rögzítésével, rögzíthetőség hiányában a vezetékes kapcsolat megszüntetésével a földgázellátásból kizárni. A korlátozást be nem tartó felhasználó felel a mulasztásából eredő valamennyi kárért, különösen azokért a károkért, amelyek a nem korlátozott kategóriába tartozó felhasználóknál merülnek fel amiatt, hogy a kizárásra irányuló műszaki intézkedés más műszaki megoldás hiányában rájuk is kiterjed.

Amennyiben a kizárásra irányuló műszaki intézkedés más műszaki megoldás hiányában olyan, nem korlátozható kategóriába sorolt felhasználói földgázteljesítményeket érintene, amelyek elvonása esetén az emberi életet vagy egészséget, továbbá a környezetet súlyosan veszélyeztető anyagok környezetbe jutása valószínűsíthető, akkor kizárás helyett a korlátozást be nem tartó felhasználó földgázvételezését fizikailag korlátozni kell a veszélyeztetettség elkerüléséhez szükséges földgázvételezés mértékéig. A korlátozás végrehajtásával egyidejűleg a korlátozást végrehajtó írásban hívja fel a korlátozást be nem tartó felhasználó figyelmét a fennmaradó földgázteljesítmény felhasználási céljára, valamint a jogszerűtlen felhasználás következményeire. A jogszerűtlen felhasználásból eredő valamennyi kárért a korlátozást be nem tartó felhasználó felel.

A korlátozás megszüntetését követően a rendszerüzemeltető köteles a hálózathasználati szerződésben foglalt határidőben, de legfeljebb 5 munkanapon belül a földgázvételezésből történő műszaki kizárást megszüntetni, valamint jogosult a kizárás és a szolgáltatás visszaállításával kapcsolatosan felmerült - az üzletszabályzatban meghatározott - költségeit az érintett felhasználóval megtéríttetni. Amennyiben a szolgáltatás visszaállítása a felhasználónak felróható ok miatt a jelen bekezdés szerinti időtartamon belül nem biztosítható, a felhasználó késedelmes visszakapcsolásából származó kárigényt a rendszerüzemeltetővel szemben nem érvényesítheti.

Amennyiben a korlátozás alá vont felhasználó földgázt vételez a korlátozott mennyiségek terhére, köteles az így vételezett földgázmennyiségnek megfelelő, a legutolsó nem korlátozott gáznapon vételre felajánlott egyensúlyozó gáz legmagasabb árának az ötvenszeres értékében meghatározott pótdíjat a szállítási rendszerirányítónak megfizetni.

Zavar és földgázellátási válsághelyzet esetén - a zavar és a válsághelyzet következtében - felmerült földgáz rendszerhasználati díjakat tartalmazó rendelet szerinti esetleges pótdíj megfizetése alól - a kiegyensúlyozási pótdíj kivételével - a díjfizetésre kötelezett mentesül.

Biztonsági földgázkészlet igénybevétele

A földgázellátási válsághelyzet I. fokozata esetén a biztonsági földgázkészlet igénybevételére jogosult földgázkereskedők között a Hivatal - az érvényben lévő és az előre láthatóan

szükséges korlátozások tekintetében a szállítási rendszerirányító véleményének kikérése mellett - felosztja a felszabadított biztonsági földgázkészletet és a hozzá tartozó csúcskapacitást.

Az igénybevételre jogosult földgázkereskedők a földgázellátási válsághelyzet I. fokozata esetén kötelesek a Hivatal részére megadni az ellátásukban lévő korlátozással nem érintett felhasználók korlátozási kategóriáinként, valamint gázátadó állomásonként összesített napi csúcsigényét -12 °C referencia hőmérsékletre meghatározva, valamint a rendelkezésre álló források várható alakulására vonatkozó információkat.

Az igénybevételre jogosult földgázkereskedők a földgázellátási válsághelyzet I. fokozata esetén kötelesek a Hivatal és a szállítási rendszerirányító részére naponta a következő három napra vonatkozóan megadni az ellátásukban lévő korlátozással nem érintett felhasználók korlátozási kategóriáinként, valamint gázátadó állomásonként összesített napi csúcsigényét az Országos Meteorológiai Szolgálat előrejelzése alapján ténylegesen várható hőmérsékletre meghatározva.

Az igénybevételre jogosult földgázkereskedők a rendelkezésükre bocsátott kapacitást és földgázmennyiséget kizárólag a korlátozással nem érintett felhasználók napi fogyasztásának kielégítésére használhatják fel. A korlátozással nem érintett felhasználóktól eltérő felhasználó ellátására átadott földgázmennyiséget jogszerűtlenül elfogyasztott mennyiségnek kell tekinteni.

A földgázellátási válsághelyzet II. fokozata esetén a rendszerhasználók kötelesek írásban tájékoztatni a Hivatalt

a) minden héten csütörtökön 13.00 óráig a következő héten igénybe vehető szerződéssel lekötött, vagy szerződéssel igénybe vehető földgázmennyiségekről és az igénybevétel technikai és árfeltételeiről, valamint

b) a Hivatal elrendelésére minden héten csütörtökön 10.00 óráig a következő 12 hónap várható felhasználói igényeiről és a rendelkezésre álló szerződéssel lekötött, vagy szerződéssel igénybe vehető földgázforrásokról, valamint az igénybevétel feltételeiről.

Az igénybevételre jogosult földgázkereskedők a földgázellátási válsághelyzet II. fokozata esetén kötelesek a Hivatal és a szállítási rendszerirányító részére naponta a következő három napra vonatkozóan megadni az ellátásukban lévő korlátozással nem érintett felhasználók korlátozási kategóriáinként, valamint gázátadó állomásonként összesített napi csúcsigényét az Országos Meteorológiai Szolgálat előrejelzése alapján ténylegesen várható hőmérsékletre meghatározva.

A biztonsági földgázkészletnek az igénybevételre jogosult földgázkereskedőknek vagy válsághelyzet II. fokozata esetén a szállítási rendszerirányítónak (a továbbiakban együtt: **Igénybevevő**) történő átadására a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség (Szövetség) és az Igénybevevő köteles megállapodást kötni.

A biztonsági földgázkészletnek az Igénybevevő részére történő átadására a Szövetség a készletet tároló engedéllyessel kötött szerződésével összhangban álló mintaszerződést köteles kidolgozni, amelyet a tagokkal köteles egyeztetni. A tagokkal egyeztetett - és a Szövetség honlapján közzétett - mintaszerződésnek megfelelő tartalmú szerződést a biztonsági földgázkészlet felszabadításától számított legkésőbb 24 órán belül meg kell kötni.

A fenti szerződés hiányában az Első Hazai Energia-portfólió Nyrt. nem jogosult a biztonsági földgázkészlet igénybevételére.

A felhasználható biztonsági készlet a szervezett földgázpiacon vagy a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacon nem értékesíthető.

A felhasznált biztonsági készletet az Igénybevevőnél kell elszámolni az ÜKSZ-ben meghatározott nominálási tűrészhatár figyelembevételével.

A földgázellátási válsághelyzet II. fokozata esetén - a GET 97/C. § (2) bekezdésére figyelemmel - a felhasznált biztonsági készletet a szállítási rendszerirányítónál kell elszámolni.

A rendszerüzemeltetők a nominálnál vagy a ténylegesen felhasznált mennyiségnél több biztonsági készletet nem számolhatnak el az Igénybevevőnek. A biztonsági készletből felhasznált földgáz pénzügyi elszámolása az Igénybevevő és a Szövetség között a szállítói jegyzőkönyv alapján történik, a Szövetség és az Igénybevevő közötti értékesítési szerződés és teljesítés figyelembevételével.

A Szövetség által kötött értékesítési szerződésekben a teljesítés helye mindenkor a biztonsági készletet tároló földalatti gáztároló kiadási pontja, így a rendszerhasználati díjat az Igénybevevő fizeti.

A biztonsági készlet tekintetében a szállítási rendszerüzemeltető nem fogadhatja be a miniszter által engedélyezett mennyiség feletti nominálást. Az Igénybevevő köteles nyilvántartásában a biztonsági készletből értékesített földgáz árát, mennyiségét, és az erre eső rendszerhasználati díjakat elkülönítve feltüntetni és elszámolni.

Jelen intézkedési tervben nem szabályozott kérdések vonatkozásában a vonatkozó jogszabályok – különösképpen a GET., a 265/2009. (XII.1.) Korm. rendelet, valamint az ÜKSZ- rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Budapest, 2014. március 5.